

102.930

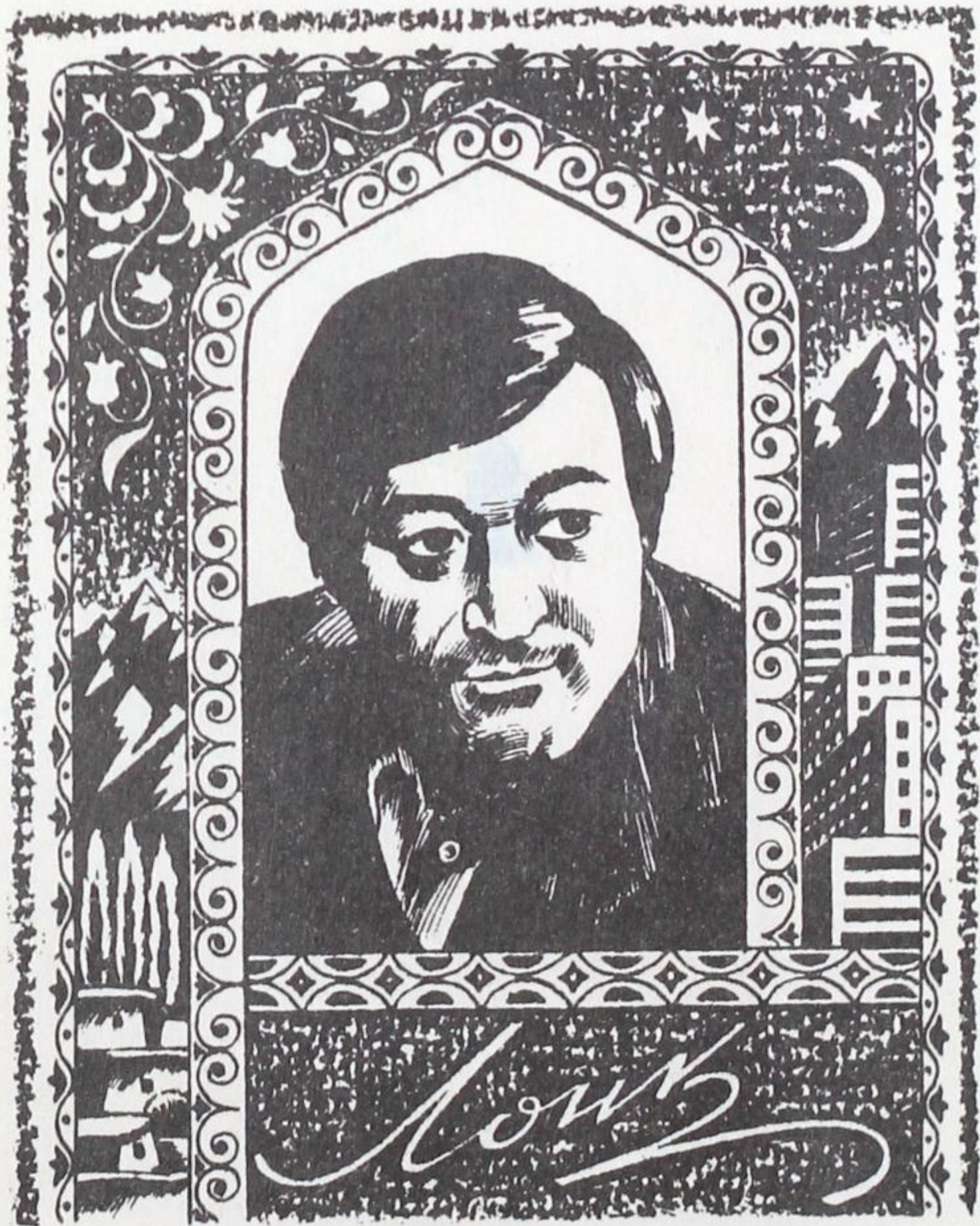
Сары джаз

ЛОІК

ДАСТИ ДУОИ

МОДАР

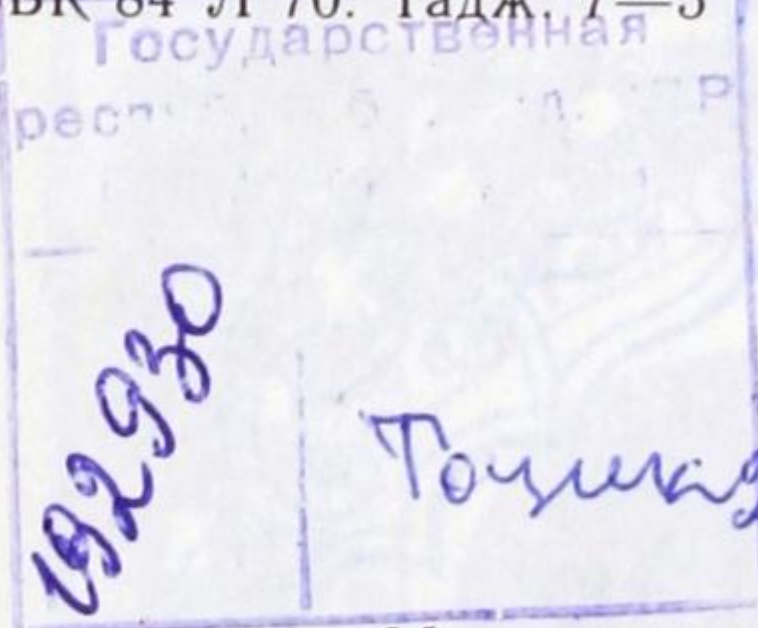

ЛОИҚ

ДАСТИ ДУОИ
МОДАР

Душанбе
«Адиб»
1991

ББК 84 Л 70. Тадж. 7—5

Мухаррир М. Хоҷаев

Л $\frac{4803540202-158}{М 503 (12)-90}$ -151-90

ISBN 5-8362-0336-9

© Нашриёти «Адиб» ,1990.

ҚАСИДАИ МОДАР

Сад чону дил фидои як муддаои модар,
Фатҳу кушоиш орад дасти дуои модар.

Бишнид гар садоам дунъѐи сахтгӯшон
Ангезаест шояд аз аллаҳои модар.

Гар шеъраке сурудам аз буду аз набудам,
Дар тинатам сиришта сӯзу навои модар.

Оғози офариниш дар раҳми ўст, з-ин рӯ
Сад дoston барояд аз як хичои модар.

Ман як нафас набошам, бе ёди зоти қудсаш,
Аз сарсупурдагонам, чонам фидои модар.

Аз сатвату зи шӯҳрат гар бар фалак занам сар,
Таъзим мекунам боз дар пеши пои модар.

Хира бар он касонам, к-аз хештан ризоянд,
Як бор ношунида ҳарфи ризои модар.

Гофил аз он, ки хуршед аз Шарқ барнахезад,
Бошад тулӯъгоҳаш аз хокчои модар.

Гардун сафо надорад, чашмаш зиё надорад,
Гар дар замин набошад нуру зиёи модар.

Дуньё бақо надорад, аммо ба рағми сад марг
Бошад бақои олам маҳзи бақои модар.

Монад замин зи сайрон, афлок ҳам зи даврон,
Гар як нафас начунбад дасти сахои модар.

Дуньё чи норасо буд, ҳастӣ чи носазо буд,
Халлоқ гар намебуд меҳри расои модар.

Тобад замини паҳно чун дашти хушксоре,
Ашке агар нарезад аз дидаҳои модар.

Як ахтаре нарахшад дар тоқи чархи мину
Бе шӯълаи нигоҳи толеънамои модар.

Беинтиҳост дуньё аз он, ки сӯи некӣ
Ҳеч интиҳо надорад ҳеч ибтидои модар

Чуз чордарди зодан дарди дигар нахоҳад —
Аз чор самти дуньё ояд садои модар.

Шоҳу гадо намонда дар аҳди мо, валекин
Мурданд чумла шоҳон охир гадои модар.

Ғамхору ғамшарикон аз мӯи сар зиёданд,
Аммо ба рӯзи саҳтӣ холист ҷои модар.

Ғар шоирони олам якҷо мадеҳа гӯянд,
Як байт ҳам наарзад андар санои модар.

Аз мрамму забарҷад ғар пайкара тарошанд,
Қай мекунад таҷассум ранҷу анои модар.

Фарзандгони хомаш кайҳонкушой карданд
Аз як нигоҳи дилкаш ё дилкушой модар.

Тифлони ғарқи ганҷаш дарьёфтанд охир
Дуньё ҷаве наарзад андар баҳои модар.

Оламситонаконаш, ғарданшикастагонаш
Рафтанд чун шикастанд аҳду вафои модар.

Дар ҷангҳои дуньё уммедхош мурданд,
Ҷовид лек зиндаст уммедҳои модар.

Дарду балои дунъё бигрифт модари зор,
Нагрифт лек дунъё дарду балои модар.

Гоҳо чафо кунад то одам шавем, илоҳо,
Дигар чафо намонад ғайр аз чафои модар.

То як шаванд халқон дар зери чархи гардон,
Бинед, яккатозон, қадди дутои модар.

Ғамноку хокбарсар з-онам, ки ҳафт даръё
Аз гирья чун нахушқад рӯзи видои модар!?

БА МОДАРАМ

Ба кунчи сандалӣ биншаста шабҳо, модари пирам,
Ту шояд чомаи домодӣ медӯзӣ ба сад ният,
Ки рӯзи тӯй дида дар қади ман, бишканӣ армон,
Бубинӣ то ба ранги нав, ба ҳусни нав ҷавоният,
Ба он дастони ларзони шарафмандат бимирам ман!

Наёбад чашми камбинат ба ҷустан чашми сӯзанро,
Биларзад дасти пурэъҷози ту дар қабзаи пирӣ,
Валекин боз медӯзӣ ту дастархони гулдӯзӣ,
Ки рӯзи маърака дар байни мардум обрӯ гирӣ,
Чи дунъеест дунъеи умеди ту,

Аё модар, аё модар!

Ниҳону пардагӣ бигзашт даврони ҷавоният,
Ҳаётат дар гуселу пешвози зиндагӣ тай шуд.
Бикун бо гӯшаи қарси сафедат пок ашкатро,
Ба дунъе одамӣ як бор меояд ба пой худ...

Ба охи тобнокат аз кучо акси садо чӯй,

Аё модар, аё модар!

Нарафти берун аз як дех, надиди рӯи оламо,

Ба гирди хеш гӯё чарх гашти

зиндагӣ кардӣ.

Ба гирди деҳа гӯё домани гардун бичаспида

Туро барбаст роҳи нияту азми чаҳонгардӣ.

Чӣ дорад олами дар худ ниҳони ту,

Аё модар, аё модар!

Худо гуфтию оят хондию таъбирҳо चुсти,

Ту доим «Ҳафтыяк» мондӣ ба зери болини кӯдак,

Ки шояд тифл бебоку далеру қаҳрамон гардад.

Дили пайғамбарон гунчад даруни синаи кӯчак...

Даруни кулбаи пасти назарногири пур аз дуд,

Ба ҳукми қарзи инсонӣ чаҳонеро биғунчондӣ,

Шабонгах мижа таҳ нокарда, пухти

кулчаи ширмол,

Саҳар фарзандҳоятро ба майдонҳо гуселондӣ,

Шараф андӯхти аз ҷонфишонихои фарзандон,

Аё модар, аё модар!

Бубинӣ хоб шаб фарзандҳои мурдаи худро,

Биёбӣ сахнаи дидорбинихои рӯхонӣ.

Ба назди остонат дом монад сояи маргат,
Туро хонад ба сӯи олами торику зулмонӣ.
Матарс аз марг, охир безаволӣ ту,

Аё модар, аё модар!

Ҳазорон маргро, андӯху ғамро пушти сар кардӣ,
Нахӯрдиву напӯшидиву бо сад ранҷ парвардӣ
Маро биграфта зери пар.

Барои он ки дар ман зиндаю ҳозир бубинӣ боз
Ҳамон сайёдҳои сайдгашта — рафтагонатро,
Шудӣ хуни чигар модар.

Кунун имрӯз фарзандат — чигарбандат

хунар омӯхт.

Ки ёбад нони беминнат.

Ба номат дафтаре бикшод,

Дуои хайр гӯ, модар,

Ки ӯ бо номи ту бар роҳи раҳ чустан

қадам бинҳод.

Варо ту мағфират кун, раҳнамоӣ кун,

Аё модар, аё модар!

Зи лабҳои фурӯрафта, зи ожанги пурасрорат,

Агар дурам, агар наздик, хонам панди ногуфта:

Чӣ суд аз он гуле, ки зеби як кокул шуду афтод?

Сано бодо ба он гул, ки барои даҳр бишкуфта,

Ту охир ибтидои ибтидоҳой,

Аё модар, аё модар!

Ту ҳоло дар дами пирӣ нафасҳои ғаниматро
Ба нақши гул, ба рӯи сӯзаниҳо сабт месозӣ.
Дурахши охирини чашми худро дар дили шабҳо
Барои субҳи фардо ҳадья месозӣ, сарафрозӣ.
Гулу нуру шарофат ёдгор аз ту,

Аё модар, аё модар!

Суруди ҳузн — ангези қадимиро махон, модар!
Дилатро бо суруди аввалини ман даме афрӯз!
Агар дасторхону чомаи нав дӯзӣ бо уммед,
На танҳо баҳри ман,
Баҳри ҳама фардоиён ҳам дӯз!
Ғанимат дон насиби вопасинатро саломат бош,

Аё модар, аё модар!

НОНУ НАСИБ

Кучо рафтанд, эй модар,
Кучо рафтанд кафтарҳои навболу парат,
модар,
Кучо рафтанд фарзандони навдилдодаат,
модар?
Бисоти тӯй меандӯхтӣ,
Баҳри арӯсонат
Садаф мечустию гарди хазина, шаддаи марҷон.
Чӣ шуд?
Бемодарии зумраи манҳус боис шуд,
Балои ногаҳонӣ бурд асои пирият, чонат.
Ба китфи ҳар яке ту орд пошидӣ, гуселондӣ,
Дуо кардӣ, ки мисли орд бошад роҳашон испед.
Ба ёдат ҳаст, аз нони тамоме поре додӣ,
Ба онон, то ки ними дигараш
бо чазбаи худ бозгардонанд
Ба наздат рафтагонатро,
Кунӣ барпой тӯю ид.

Чу дар он орзӯи синаҳои доғ-доғи модарон
дарч аст,
Чу дар он меҳру ёди ҷумлаи қурбониён дарч аст,
Чу дар он хуни поки қаҳрамонон,
Номҳои тобноки ҷовидон дарч аст!

ФАРЗАНДОН

Ту ҳайрон мешавӣ, модар,
Ки ман, фарзанди ту, ҳар сол як бор
Дурӯза меҳмонӣ мебиёям.
Пас аз сайру сафар аз шаҳрҳои номию зебо,
Харида баҳри ту савғо,
Ба пешат чомадонро мекушоям.

Ту ҳайрон мешавӣ, аммо дар ин дуньё,
Ба ҳар кас қисматею навбате ҳаст.
Ту дар як гӯшаи хомӯши кӯҳистон,
Ки ғайри тундари фасли баҳорон
Намесозад хомӯшии варо дигар садо вайрон,
Фақат бо кампири ҳамсоя ҳасрат мекунию бас.

Вале ман одами роҳам,
Ба китф анбон чу аскарбаччае омодаи роҳам.
Дар ӯ хоки Ватан, савганди ҳарбию хати сарҳад,

Дар ӯ нону насиби баркашида, гарду чанги рах,
Дар ӯ роҳи дарозе, ки расонад бар ҳама мақсад.

Дар ӯ ҳам сангару ҳам хирмани пахта,
Дар ӯ ҳам эҳтимоли мурдану ҳам ҳайкали човид,
Дар ӯ ҳам зиндагии роҳии сайёра, кӯчанда,
Дар ӯ ҳам қаҳрамони ниҳон андар дилу уммед,
Дар ӯ ҳам шири ту,

мӯи сафеди ту, сиришки ту,

Ки ҳар фарзанд бо он сӯи фардо пой мемонад.
Дар ӯ ҳам сурати ёре, ки чашмаш роҳ мебинад,
Хатамро чун суруди тӯй ҳарфоҳарф медонад.

Дар ӯ бонги қатору дастафшони модарҳо,
Дар ӯ парвозгоҳи мурғи симинболи кайҳонгард,
Дар ӯ ҳам кӯзаи Хайём,
Ҳам турке, ки Ҳофиз бўсаҳо мекард.

Бале, ман одами роҳам,
Ба дастам чузвдон, дар он
Қашида тарҳи шахре, к-одамони пир бишморанд
Маҳалли сохтмонашро чаҳаннам,

хоҳари дӯзах.

Дар ӯ ҳам тарҳи қасру хонаю кошонаҳо бинӣ,
Ки соҳибҳояшон дар батни модар зиндагӣ доранд.

...Зимистон. Барф то зону,
Зи чашма кӯза бар сар об меорӣ,
Зи рӯи барфи лағжон хастаю нотоб меорӣ.
Ба зери дегдон оташ гиронда,
Ту дар ҳар шӯълаи рақсони он чун фолбинон
Маро бинӣ, маро андар ҳузури хеш пиндорӣ.
Барой рӯи бому пок сози барфҳояшро,
Ба ёд орий чавонию бинои бебақояшро...

Чудо гаштам ман аз он кӯхҳо чун маъдани хоме,
К-аз он созанд ханчар, ҳам сипар,

ҳам гӯшвори зар

Маро акнун ҳавои дигаре кардаст дуньёгард.
Дигар ман дар фарсзи қуллаҳои зодгоҳи худ
Сабукболона рӯи сабзаҳо беғам наметозам.
Дигар ман дар қатори баччаҳои ҳамдиёри худ
Гули кӯҳӣ намечинам,

дигар чавгон намебозам.

Ман аз он олами зебо бурун афтодаму рафтам.

Ман акнун одами роҳам,
Ҷаҳон хӯрдан нахоҳам ман,
Ҷаҳон дидан бихоҳам ман,
Ки то хонам ба гӯши мардумони хушгили дуньё,
Сурудеро, ки мехондӣ сари гаҳвораам шабҳо.

Адои ҳаққи шири туст ҳар як лаҳзаи умрам,
Аз ин саргаштаям, модар,
Аз он дар чомадон шуд хонумонам,
Ки дар ҳар гӯшаи дуньё туро ҳамду сано хонам.
Чавонии туро кобам,
Бузургии туро ёбам!

МОДАР

Бӯи қону бӯи нону бӯи пистон,
Бӯи гулҳои баҳори баччагӣ,
Бӯи шири гарми наводӯшида меояд зи дастони ту,
модар.

Дар рухат ожангҳо чун сатри шеъри зиндагӣ,
Офарин хонанд бар азму ба имони ту, модар,

Пир гаштӣ, шӯълаи ҳуснат парид,
Офтоби зиндагӣ бар сари кӯҳе расид.
Панҷаҳои нарму печони ту ногиро шуданд,
Чашмҳои барқафшони ту нобино шуданд,
Мӯйҳоят ранги хокистар шуданд,
Пойҳоят аз сафар шалпар шуданд,
На,
Мақун бо зиндагонӣ хайрбод,
Оҳ модар!
Оҳ модар!

Гул буду гулдастабандӣ айб буд
Дар замони навҷавониҳои ту.
Лек акнун зиндагӣ ранге гирифт
Аз талошу ҷонфишониҳои ту.

Кӯдакони хору зорат чун кабутарҳои ром
Аз сари дастат ба дуриҳо париданд.
Ҳар кучое, ки ту дар дунё надидӣ,
Рафта бо чашми ту диданд.

Омаданд онҳо туро пазмон шуда,
Боз бар он лонаи эҷозкор.
Мебароӣ пешвоз аз кулбаат
Рехта аз шодӣ ашки нукравор.

Баъди роҳи дур чун хобанд шабҳо,
Менишинӣ бар сари болинашон.
То бубинӣ дар ҷабину
дар сару рӯҳояшон
Аз сафар, аз роҳҳо ному нишон,

Ногаҳон бинӣ ту як мӯи сафед,
Бар сари фарзанд тобад ними шаб,
Оҳ гӯӣ дар дили шаб бо алам.
«Ин қадар ҳам зуд?» — гӯӣ зери лаб.

Зиндагӣ, модар, ҳамин аст...
Мисли ту мо ҳам пурармон мешавем,
Мисли ту мо ҳам ба пирӣ мерасем,
Чун расад навбат, зи дуньё меравем.

Ту фақат човид хоҳӣ монд, модар,
Ту фақат човид хоҳӣ монд дар дуньёи зебо,
Ту фақат бо ёди фарзандони раҳдур
Мешуморӣ бо ғаму талваса рӯзу моҳоро.

Аз миёни шӯру ғавғои ҷаҳони баччагӣ
Аллагӯиҳои ту ояд ба гӯши ман ҳанӯз,
Лек акнун он садо талқин намесозад ба хоб,
Балки аз хоби гарон даъват намояд сӯи рӯз...

Бо васият, бо дуою орзӯҳои муқаддас
Боз ҳам омӯзгорӣ кун маро.
Ҳар кӣ раҳ гардад ба рӯи хок, пояш гард дорад.
Боз ҳам омӯрзгорӣ кун маро!

ҚАРЗ

Ба ту ман қарз хоҳам дод

чавониро,

Ба уммеде, ки баргардонӣ бозаш,

Ба рӯзи бекасиҳо дар ғуруби зору танҳой.

Ба рӯзи шодмонӣ чом деҳ онро,

Ба рӯзи талхкомӣ бесухан, бедаст бинвозаш,

Ба поям чанги роҳе, не,

Зи рӯи барфи навборида пешат омадам аз дур,

Зи рӯи сабзаи навруста пешат омадам аз дур,

Раҳораҳ чун суруди меҳр тасвири туро хонда,

Нахустин нақши пой хешро бо номи ту монда,

Зи байни кӯҳҳое, ки сукути ҷовидон доранд,

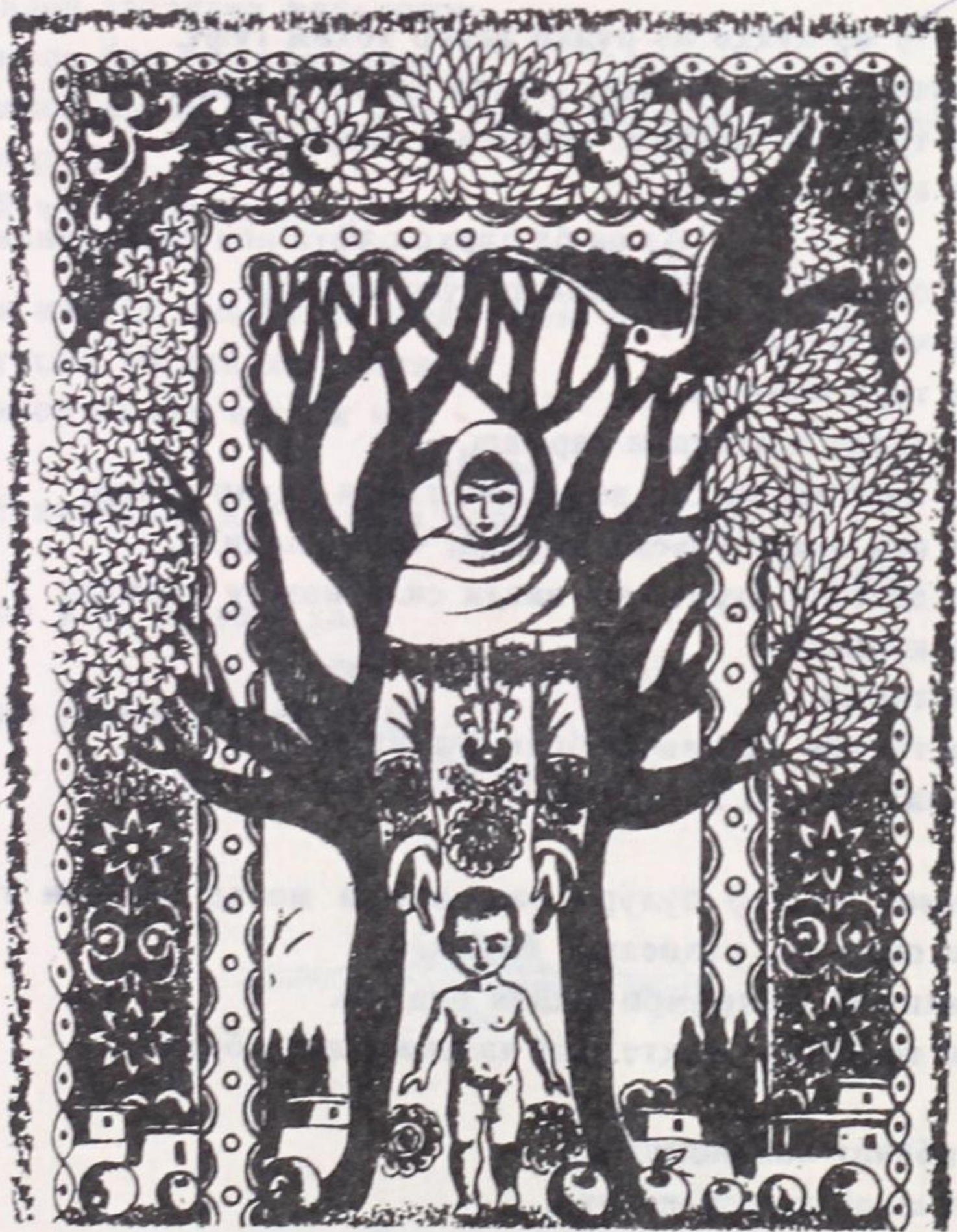
Зи мавчи рӯдҳое, ки бас асрори ниҳон доранд,

Ба пешат омадам аз дур.

Зи даръё омадам, аммо вучудам ташнаю тафта,

Бидеҳ як косаи обам,

Ки ман чун раҳгузар як лаҳзае истода хоҳам рафт,

Ба ту аз кӯхҳо, аз рӯдҳо асрор хоҳам гуфт,
Қитоби кӯхҳо бо ман, суруди рӯдҳо бо ман.
Ба ту аз баччагиям, бекасиям, хорузориям,
Зи ашки модарам,

Аз он ба дарҳо рафта нон пурсиданаш,
Аз он калиди баста андар нӯги мӯҳояш,
Зи чарху дук,
Зи тӯри чашмбанд,
Аз тӯдаи хокистари гармаш,
Қи авлотар зи сад зартӯдаю ганчи падар гӯянд,
Зи пой лухту урьёни кафида, чарм гардида,
Зи дастони дурушташ вақти сила нозуку нармаш,
Зи кӯҳистон,
Зи тарма,
Аз танини найкашии боди саргардон,
Сухан бисъёр хоҳам гуфт.

Бимон то дар булӯри чашми ман монад нишони ту,
Ва онро чун раҳоварде барам,
Бикшода чашмамро нишон бидҳам.
Қи то донанд вақте ман ҷавони ошике будам...

Лабонат хандаомӯзанд,
Аз шодӣ нишон доранд,
Шукуфтанҳои рухсорат баҳори беҳазон доранд.

Чилои зарҳалии мӯйҳоятро
Бимон бар ёди худ гирам,
Бимон аз он ба рӯи ман расад акси шафақ як дам?
Ба роҳ!..

Эй чилваҳон якдамӣ,

бо ман напардозед,

Қи ман аз хеш баҳри хеш дорам тобути тилло!

Ту ҳам, эй хайрхоҳи ман,

Бихон аз ҳар нигоҳи ман

диламро,

Аёнам ҳамчу дастархони марди камбағал,

бикшо!

Дар ӯ як достоне ҳаст,

гиру хону ёдаш кун,

Дар ӯ чизи гароне нест,

аммо ёдгорӣ туст!

ДАР ШАБИ БОРОН

Ин шаби туршрӯи боронӣ
Кулбаи модарам ба ёд омад.
Боми ӯ мечакад зи боронҳо,
Дар дилам оламе ба дод омад.

Дар чунин кулбаи фақирона
Бо дили рост модарам дорост.
Кӯдаконаш ба ҳар кучо рафтанд,
Монда дар кунҷи хонае танҳост.

Шояд ӯ бо умеди авфи гуноҳ
Рамазон асту рӯза медорад?
Вақти ифтор чакчаки шибдор
Ҳеҷ бар гӯши ӯ намефорад?

Ё ки дар чонамози фарсуда
Зикри оллоҳ мекунад дар дил?

Ё зи парвардигор мехоҳад,
Ки зи чаннат диҳад варо манзил?...

Буд вақте, ки модари пирам
Тозарӯ буд, милаи тар дошт.
Миллааш дошт бӯи чурғотӣ,
Ҳайдарии хазинаи зар дошт.

Остини фарох то оринч
Барзада бо ҳазору як тадбир
Гӯиё ҳаққи кӯдаконашро
Меситонд аз қаламкаши тақдир.

Субҳгоҳон чу гов медӯшид
Пушти ӯро ба меҳр молида.
Мефитод андаруни ширдӯша
Милаҳояш зи шона лағжида.

Ҳар гаҳе дар танӯри бозудор
Кулчаҳои башир мечаспонд,
Сари мижгону абрӯвонашро
Лахчаҳои танӯр месӯзонд.

Ширбӯ дастҳои ӯ шабҳо
Ба сарам нарм-нарм мелағжид.
Бесухан пилкҳои чашми маро
Ба сари панҷаҳош мемолид.

Чи қадар дар дилам таманно буд,
Лек аз соддагӣ намегуфтам.
Ҳамчунон дасти ӯ ба рӯи дилам
Вассаҳоро шумурда мехуфтам.

Боз дар ин шабони боронӣ
Кулбаи модарам ба ёд омад.
Чакчаки шифт,.. шиддати борон...
Дар дилам оламе ба дод омад.

Модарам!

Модари бихиштиям?!
Ҷои ту дар бихишт таъин аст,
Лек ҳоло, ки мечакад бомат,
Ман надонам чӣ рӯзи сангин аст.

Модарам!

Модари бихиштиям!
Нестӣ ту аз он пушаймонҳо!
Тирборон накушт агар моро,
Нест боке зи барфу бәронҳо!

Модарам! Модари бихиштиям!
Зиндагӣ гаҳ ба хеш мегирьяд.
Бар замин осмони бепоя
Гаҳ ба ҳоли пареш мегирьяд.

Модарам! Модари бихиштиям!
Осмон боиси чӣ гирьён аст?
Ашки ту бас набуд, ки дар дуньё
Боз борону боз борон аст?...

ЧОМАИ ГАДОЙ

Чу ман бар арсаи ҳастӣ қадам мондам,
Ту бо уммеди бисъёре
Дари ҳар хонае рафтӣ.
Гадой кардӣ аз ҳар хонае як пора газворе —
Нахуст аз модарони серфарзанде,
Сипас аз пири ботадбиру солоре.
Нахуст аз тоқивори мурдаи бодавлату бонанг,
Сипас аз сандуқи бори арӯси бахтбедоре.

Ба рӯи марзае в-онгаҳ
Миёни пиразанҳои худочӯе,
Малофа бар малофа.
Пораҳои чанд алвонро
Ба ният дӯхтӣ бо ҳам.
Тамоми халқ гӯи бар қади ман чома пӯшонид.
Тамоми халқ гӯи қисматам бахшид.
Ту гӯи чома неву чавшани ман буд,
Ту гӯи пора-пора меҳри мардум дар тани ман буд.

Ман аз он рӯз, эй модар,
Ман аз он рӯз то имрӯзу то ҳастам
Зи мардум қарздорам.
Ман аз он чомаи садпораву садранг
Тамоми рангҳои зиндагиро хуб санҷидам,
Ва андар хидмати мардум камар бастам.

Кунун ман ҳам ба сони ту
Ба ҳар як хона рӯй орам.
Барои поре тақдир,
Барои поре тадбир.

Барои поре аз саргузашти халқ,
Барои поре аз сарнавишти халқ,
Ки бо ашъори девонам
Тамоми қарзҳоро
пора-пора бозгардонам.

Ба ҷои пореи талбидаат ҳар бор
Орам поре ашъор,
Ки дар ҳар пореи ашъор
Бошад поре иқбол...

* * *

Дар қиёси гӯри мардон пештар
Гӯри занро жарфтар мекофтанд,
Гӯйӣ ӯ дорад гуноҳони азим —
Аз шарият ҳилаҳо меёфтанд.

Гӯри занро жарфтар мекофтанд,
То гуноҳаш жарфтар пинҳон шавад.
То зи хоки ӯ нарӯяд сабзае —
Боиси масъияти покон шавад.

Беҳабар аз он ки зан модар бувад,
Қурмаш он бошад, ки инсон зодааст.
Бар чунон одатшиносони дурушт
Ӯ насиби зиндагонӣ додааст.

Беҳабар аз он, ки модар холиқ аст,
Зиндагӣ ёбад аз ӯ такрорҳо.

Аз гуноҳи ҷумла фарзандони худ
Мекашад дар гӯр ҳам озорҳо...

Беҳабар аз он, ки зан — ҷони ҷаҳон —
Чашмашонро бар ҷаҳон бикшодааст.
Гар гуноҳе дорад, он ҳам ин бувад,
Қ-он ҷунон ноқадридонон зодааст...

ЧОРДАРД

Яке дарди бимонӣ зинда ё на,
Яке дарди чӣ пеш ояд сари зо.
Яке дарди чӣ хоҳад буд имрӯз,
Яке дарди чӣ хоҳад буд фардо;

Яке дарди кӣ меорӣ ба дуньё,
Варо рӯзӣ чию қисмат чӣ ранг аст;
Яке дарди чӣ ояд пеши роҳаш,
Ки одам моҳию дуньё наҳанг аст.

Барои кӯдакат ҳам дому ҳам ком
Бубинӣ чор унсури азалро.
Миёни чор самти кураи арз
Бубинӣ ҳам амалро, ҳам ачалро.

Пас аз зодан ба банди синаи гарм
Бияфшорӣ, бимолӣ рӯй бар рӯ.

Миёни чордевори пур аз меҳр
Ба ҳар дардаш бичӯи чордору.

Бисозӣ чор афзораш муҳайё
Ба ҳукми чор фасли зиндагонӣ,
Ки андар чорроҳи чустучӯҳо
Намонад нобалад ё бенишоне.

Намедонӣ, ки дар он чорроҳа
Қадомин роҳ ӯро ихтиёр аст.
Ба ҳар роҳе, ки бошад омаду шуд,
Тамоми умр чашмони ту чор аст.

Умедат ин бувад аз фоли қисмат
Ки фарзандат дилозоре набошад.
Чӣ коре ҳам кунад, бошад саломат,
Валекин чорбозорӣ набошад.

Аё модар, бимирам дар нафасхот,
Ки дуньё бо дуоҳои ту боқист.
Намирад ҳеч гаҳ дуньё зи офат,
Дар ин дуньё чу дуньёи ту боқист!

Аё модар, бимирам дар кадамхот,
Ки бар ҳар бори ту сарбор дард аст.

На танхо чордардат вақти зодан.
Тамоми зиндагиат чордард аст!

Ба он як дил, ба он як чону як тан
Кашӣ ҳар лаҳза, ғампарварди олам,
На танхо чордард, аз он гаронтар —
Тамоми дарди одам, дарди олам!

МУНОЦОТ БА МОДАР

Мӯйҳо даккиву рӯмоли сиёҳ,
Габғаби пурчину абрӯи дуранг,
Эй дарег, ангуштҳо чангак шуда,
Зиндагӣ аммо раҳо гашта зи чанг...

Об меояд зи чашми обрав —
Обҳое, ки гузашта аз сарат,
Раъшаи дасту сару абрӯю лаб —
Ларзаҳое, ки гузашт аз пайкарат.

Боли абрӯят шикаста, модарам,
Гӯн аз парвозҳо зер омада,
Пеши дар истодаӣ ҳайрону лол,
Оҳ мегӯӣ, ки рӯзат пур шуда...

Рӯзу шаб варзидӣ фарзандони худ
То ҳама бошанд чонбози Ватан.

Хӯрдӣ якумре ғами рӯи замин,
Мехӯрӣ акнун ғами гӯру кафан...

Ин мабодо, ки бубандӣ рахти умр,
Шаҳсутуни рӯзгорам, модарам.
Ин мабодо, ки гузориям сағир,
Раҳнамунӣ рӯзгорам, модарам.

Модари пирам, худо умрат диҳад,
Зинда бошӣ бар сари шӯридаам.
Пеши ту то ҳол баски кӯдакам —
Кӯдаки нодону новарзидаам.

Пеши ту он кӯдаки деринаам,
Кӯдаки гарданшаху гапнодаро,
Кӯдаке, ки мезадӣ бо химчааш
То надуздад сабча аз полезҳо...

Модари пирам, худо умрат диҳад!
Ин мабодо, ки бимири ногаҳон,
Бо ту мирад давлату дунъи ман,
Баъди ту дигар набошам ман чавон...

Модари чон! Пириро гардан манех,
Пеши пирӣ аз чавонӣ ёд кун.

Ҳар нафас ба ёди тифли шоират
Хотири ошуфтаатро шод кун.

Чашми сар гарчи набинад дурро,
Чашми дил пур аз зиёи зиндагист,
Гӯши ту гар нашнавад овозҳо,
Гӯши дил пур аз садои зиндагист.

Зинда бошӣ, зиндагии ман хуш аст,
Бо ту ман бошам музаффар, модарам!
Гар бубандӣ рахт...(он соат мабод!)
Бо ту мемирам баробар, модарам!

Ҳама хуршеду маҳ доранд.
Ҳама бо худ замину осмон доранд,
Вале аслан маҳу хуршед,
Вале аслан замину осмон
Монанди ту яктою танҳоянд.

Чунон ки ҳар касеро зодгоҳе ҳаст
Раҳе,

сарманзиле,

меодгоҳе ҳаст,

Вале баҳри ҳама модар — Ватан яктост,
Ту ҳам аз баҳри мо мисли Ватан яктой,

эй модар.

Ту яктоиву дар ҳар чо,

Ту танҳоиву ту бо мо.

Туй обастани шодӣ,

Туй обастани ғамҳо.

Туй обастани имрӯз,

Туй обастани фардо.

Замину осмон,

Хуршеду маҳ,

Модар — Ватан

Аз он азизастанд,

Ки беҳамтову яктоянд.

Ҳар он чӣ беш аз якто бувад,
Чандон муқаддас нест.

Ту монанди замин танҳой, модар!
Ту монанди замин яктоӣ, модар!

ВОЛОТАР АЗ ҲАМА

Як дами чон костани модарон
Беҳ зи ҳама мӯъчизи пайғамбарон.

Як ниғаҳи шӯълавари модарон
Беҳ зи ҳама анҷумани ахтарон.

Як сухани бонамаки модарон
Беҳ зи ҳама ҳикмати донишварон.

Як асари маслиҳати модарон
Беҳ зи ҳама доварию доварон.

Як ҳунари ҳамдамии модарон
Беҳ зи ҳама чодуи санъатгарон.

Як нафаси сӯхтани модарон
Беҳ зи ҳама сӯзи дили шоирон.

Як табусӯзи чигари модарон
Беҳ зи чигардории сарлашкарон.

Як мадади фотиҳаи модарон
Беҳ зи мададгории соҳибсарон.

Як қадами беалами модарон
Беҳ зи ҳама шаш ҷиҳати бекарон.

Пас ба қадамҳои шумо, модарон,
Ҳок шаванд аз ҳама волотарон.

Пас ба қадамҳои шумо, модарон,
Кавну макон бод фидо, модарон!

* * *

Дар он соат, ки дилгирам, кучой, модари пирам?
Биё, бинмой тадбирам, ки дар гирдобӣ такдирам.

Сарам хоҳад навозишҳои дастони туро имрӯз,
Дилам хоҳад нигоҳи гарми чашмони туро имрӯз.

Дилам хоҳад дуоятро —
Ду дастатро чу ду боли парастухо
Ба сӯи қибла бикшода,
Худоро аз фалакҳо бар замин хонда,

Гуселам кардаӣ бар роҳҳои дур,
Сипас аз пушти ман гиристай

дар худ фурӯ монда...

Чӣ мепурсӣ?

Ту аз ман бештар медонӣ дунёёрову қисматро,
Ту аз ман бештар медонӣ субҳу шоми давлатро.

Вале ман ҳар қадар аз ҳикмати дуньё
сабақ хондам,
Кутуби кӯҳнаву навро чу болин
зери сар мондам,
Фузун аз ту ҷаҳону зиндагониро надонидам,
Қашишҳои заминро осмониро надонидам.

Надонидам, ки дар садсолаги ҳама боз
Ҳамчун кӯдаки парпеч хоҳам мурд,
Надонидам, ки баъди шири поки ту
Фақат афсӯс хоҳам хӯрд...

ЧАВҲАРИ ҲАСТӢ

Аз сари пистони ту сар мешавад умри ҳама,
Аз сари дастони ту пайроҳаи дури ҳама.
Аз дили ту сар шавад даръедили,
Қобили сурат шавад обу гиле,

Чашми бедори ту моро бахти бедор оварад,
Чунбиши гаҳвора ёд аз чархи даввор оварад,
Домани бахт аст аз домони ту,
Дил басомон аст аз сомони ту.

Сӯзани ту аз сутуни қасри тилло қимат аст.
Рӯи нуронии ту аз рӯи дуньё қимат аст.
Бе ту хуш фоле намонад дар чаҳон,
Ҷои ту холи намонад дар чаҳон...

НАСИХАТИ МОДАР

Модарам мегуфт доим вақти хоб:
«Хоб кун, албатта, бо паҳлӯи рост!
Он хама коре, ки ният мекуни,
Сар бикун бо кувваи бозуи рост.

Нонро доим ба дасти рост гир,
Пӯш аввал остини ростро,
Гар бубандӣ аҳд, дасти рост дех,
Дасти чап не хайр дорад, не бақо».

Хурд будам, беҳабар будам ҳанӯз:
Фарқ байни дасти чап ё рост чист?
Хоб кардан, сер будан муддао.
Муддао дар дасти чап ё рост нест.

Баъд фаҳмидам, муроди модарам
З-ин насиҳатхош дигар будааст:
Бо чунин панду насиҳатҳо ба ман
Ростиро тарбият бинмудааст.

ДОМОНИ МОДАР

Вақти тифлӣ, вақти роҳ омӯхтан,
То наафтад, дошт ӯ аз домони ту.
То намонад дасту пой баста дар гаҳвора танҳо,
Дошт ӯ аз домони ту вақти ҷое рафтани ту.

Боз медорад зи домони ту, модар,
Гарчӣ акнун гурзбардоранд ӯро дастҳо.
Гарчӣ натвонӣ ту акнун роҳ гаштан по ба пояш,
Гарчӣ натвонӣ шуморидан қадаммони ӯро.

Боз медорад зи домони ту, модар,
Кӯдаки бо ранҷо, бехобиҳо парвардаи ту.
Кӯдаке, ки як замоне чорпоя роҳ мерафт,
Ин замон соҳиб шуда бар зиндаю бар мурдаи ту.

Боз медорад зи домони ту, модар,
То нагирад доманат аз дасти ӯ
дасти хатар...

ҲАҚҚИ МОДАРИ

Эй дарахте, ки ман зи шоҳаи ту
Гоху бегоҳ мевае хурдам
Ҳам зи чӯби туву зи сояи ту
Баҳри ҳочот баҳрае бурдам,
Пеши ман ҳаққи модарӣ дорӣ.

Ҳам ту, эй чашмаи зулолу соф,
Ки пас аз шири модарам бар ман
Додӣ нируву ҳам биёмухти
Мисли худ софу софдил будан,
Пеши ман ҳаққи модарӣ дорӣ.

Ҳам ту, эй рӯдаки шитобзада,
Ки намедонӣ ибтидои хеш;
Ки зи худ меравӣ барои ҳама,
Ки намедонӣ интиҳои хеш,
Пеши ман ҳаққи модарӣ дорӣ.

Ҳам ту, эй осие¹ чанбаршоҳ,
Хӯрда шири туро, расидам ман;
Аз паси ту давида дар сахро,
Аз паси зиндагӣ давидам ман,
Пеши ман ҳаққи модарӣ дорӣ.

Ҳам ту, эй дони хӯшаи гандум,
Қ-аз сафедит рӯсафедам ман,
Шири туст ширии шеърам,
Бо умеди ту боумедам ман;
Пеши ман ҳаққи модарӣ дорӣ.

Модарам даргузашту фаҳмидам,
Ки аз ӯ дар ҷаҳон нишон боқист.
Эй нишонҳои модарам дар даҳр,
То барои ман ин ҷаҳон боқист,
Баҳри ман ҳаққи модарӣ доред.

Модарам даргузашту донидам,
Холӣ шуд гӯй чор сӯи ҷаҳон.
Эй шумо модарони сарзинда,
Эй шумо модарони рӯи ҷаҳон,
Баҳри ман ҳаққи модарӣ доред!

¹Ишора ба мақоли «гов — осиеи дари хона».

* * *

Зинда бошад модари гулпарварат,
То ки бахти мову ту гул оварад.

Бар сари мову ту гул резад мудом,
Завқи гул дар сина ангезад мудом.

То навое бишнавам аз барги гул,
Ишқи мо пояд ба рағми марги гул.

Гул занад бар мӯю кокулҳои ту,
Ғарқи гул созад зи сар то пойи ту.

Зиндагимон гул кунад дар боғи ишқ,
Орзумон гул кунад бе доғи ишқ.

Аз лабонат ханда гулрезӣ кунад,
Бар сарат Наврӯз гулбезӣ кунад.

Табъи ман ҳам гул кунад аз рӯи ту,
Шеъри ман овезад андар мӯи ту.

Гул ба гул печему гул рӯяд зи мо,
Гул бақои умри худ чӯяд зи мо...

Эй ки андар боғи гулҳо рустай,
Бо мани гулчин чунин пайвастай,

Баҳри ман то кинаҷӯе бас кас аст,
Мисли гул бепуштуру бошӣ, бас аст.

Чун ту аз гулҳои боғи модарӣ,
Қадри гул медониву гулпарварӣ.

Зинда бошад, зинда бошад модарат,
Зинда бошад модари гулпарварат!

* * *

Чу аз модар ба дуньё омадам ман,
Маро дар гоҳвора баста буданд.
Сари гоҳвораам биншаста ёрон,
Бароям номи лоик чуста буданд.

Ду дасту пой ман маҳкам бубастанд,
Ки донам қадри дасту пой озод.
Дилам мисли асир озодӣ чӯяд,
Бичӯяд дар ҷаҳон паҷнои обод.

Маро дар гоҳвора баста буданд,
Ки аз баҳри халосӣ ёбам имкон,
Ки то дар чунбиши гоҳвораи хеш,
Барои худ шавам тақдирчунбон.

Маро дар гоҳвора баста буданд,
Ки қадри хонаободӣ бидонам.
Қушоям худ гиреҳи мушкилавро,
Зи хурдӣ қадри озодӣ бидонам.

* * *

Шеър гуфтам ба ҳаққи ту, модар,
Ҳамдеҳон хондаву нафаҳмида,
Хонда кӯри намакҳаром маро
Пеши ту омаданд шӯрида,

Ки туро Лоикат — чигарбандат
Бахудо, дар газет баровардаст.
Бо ҳама ояте, ки омӯхти,
Радду расвои оламант кардаст.

Ки тӯй мӯъмину мусулмоне,
Ҳолия мардумон коммунистанд.
Ҳеч донӣ, ки исму ҳисматро
Мардуми даҳр ҷумла донистанд.

Модарам, эй зани беҳ аз мардон!
Машнав ин гуна доду фаръеде.
Бо мани бегуноҳ бовар кун,
Он чунон ки маро ту худ зодӣ.

Он чӣ дар шеър васфи ту гуфтам,
Ба ҷаве, ростӣ, намеарзад.
Ба ҳаққи шири хештан аз ман
Он чӣ мехостӣ, намеарзад.

Ман туро шукр гуфтаму миннат,
Баски ту ибтидои ман будӣ.
Ман туро бо ҷаҳон шиносондам
Он чунон ки барои ман будӣ.

Бандаам бандаи мусулмонам,
Чун ҳама ҳамдеҳон мусулмонанд.
Кеши ман одамист, ин мардум
Қасди ман чист, аз кучо донанд...

Баҳри онҳо намозу рӯза бас аст,
Лоикаш кист? Аз кучо донанд...
Ростӣ, шеърҳои Лоикро
Дар Мазори Шариф намехонанд...

• • •

Дилам парвоз мехоҳад,
Ба ҳар чое, ки раҳ дорад хаёли ман,
Дилам парвоз мехоҳад.
Дилам дар ҳар чӣ мебинам ба чашми дил
Зи нав оғоз мехоҳад.

Дилам бисъёр мехоҳад,
Ки ман бо ақли имрӯзӣ
Ҳама он шеърҳои гуфтаамро аз дигар гӯям.
Ҳар он роҳе, ки сӯи манзилам бурдаст,
Зи нав ёбам, зи нав ҷӯям.

Дилам бисъёр мехоҳад,
Ки бар ҳар ваъдагаҳ бори дигар оям.
Ва он дилбар саропо фарқ андар хандаи
саршори мастона
Ба сӯям болафшон чун малак аз осмон ояд,

Харири болхояш бар дарахту бомҳои шаҳр дармонад,
Вале ӯ аз фазои пургубори шаҳр
Чунон ки дар ҷавони буд,
Ба сӯям ногаҳон ояд,
Ҷавон ояд...

Дилам бисъёр мехоҳад,
Ки ҳар ишқе, ки варзидам,
Зи нав варзида бошам бо дили дардошнои хеш.
Зи нав шӯрида бошам ман,
Зи нав аз шодии дидорҳо ларзида бошам ман,
Зи нав андар гуноҳи ошиқӣ ҷӯлида бошам ман.
Ба он азме,

ки дигар дар муҳаббат беҳато бошам,

Зи нав такрор созам он ҳама саҳву хатои хеш.

Дилам бисъёр мехоҳад,
Ки боре бозгардам бар ҷаҳони бесарихоям,
Равам бар хонаи он ҳамдеҳони худ,
Ки бо сани камонғӯлак шикастам шишаҳошонро,
Равам то маъзарат хоҳам,
Равам то мағфират хоҳам.

Дилам бисъёр мехоҳад,
Ки боре бозгардам бар ҷаҳони кӯдакихоям

Равам бар лонаи

он мурғакони бепаноҳи пуштаю шахҳо,
Барам он байзаҳои аз хато дуздидаи худро,
Ки зери боли модарҳояшон тарканд,
Ки рӯяд болашон дар зери боли шафқати модар,
Вагарна иттифоқо чун шикасте оядам дар раҳ,
Вагарна ҳар кучо уммеди парвозам шавад кӯтах,
Ба ёдам лонаи он мурғакони бепаноҳ ояд...

Дилам бисъёр меҳоҳад,

Ки боре бозгардам бар ҷаҳони кӯдакиҳоям,

Ки аз нав модарамро хандарӯ бинам,

Ба ӯ гӯям, ки эй модар, ба ёдат ҳаст,

Замони кӯдакӣ гоҳе ба бемори задам худро,

Ки то донам дилат бар кӯдаки бемор месӯзад,

намесӯзад.

Ба рӯи бистарам гирифта будӣ,

Худоё нро тавалло карда будӣ...

Кунун аз ростӣ беморам, эй модар,

Кучоӣ ту, кучоӣ ту.

Ман аз ту розиям то зиндагонӣ ҳаст,

Магар аз ман ризоӣ ту?

Дилам дар ҳар ҷӣ кардам дар мурури умри кӯтоҳам
Зи нав оғоз меҳоҳад.

Дилам андар фазои зиндагии рафта аз дастам,
Зи нав парвоз мехоҳад,
Чунон парвоз мехоҳад,
Ки гӯй ман на дар рӯи замини пургунаҳ бошам,
Ки гӯй ман шабах бошам...

МОДАРИ БЕЧОРА

Дар миёни кӯҳсорон
Бо навои обшорон,
Бо сафои чашмасорон,
Бо суруди боду борон,
Бо дуруди навбахорон

Чон ато кардӣ маро,
Чон ато кардию худро костӣ.
Рӯзу шабҳо дар сари гаҳвораи ман,
Модари ман, модари бечораи ман.

Аз паи рӯзи давида,
Хӯшахоро чида-чида,
Талху шӯриҳо чашида,
Ранчи дуньёро кашида,
Ганчи дуньёро надида,

Дил ато кардӣ маро
Дил ато кардию худро костӣ,

Рӯзу шабҳо дар сари гаҳвораи ман,
Модари ман, модари ғамхораи ман,
Модари ман, модари бечораи ман.

Бо дуои осмонӣ
Додӣ меросам ҷавонӣ,
Ошиқию дилситонӣ
Шоирю ҷонфишонӣ,
Ҳам давоми зиндагонӣ.

Умр ато кардӣ маро,
Умр ато кардию худро костӣ,
Рӯзу шабҳо дар сари гаҳвораи ман,
Модари ман, модари ғамхораи ман,
Модари ман, модари бечораи ман.

СУРУДИ МОДАР

Тифли гиръёнам, калон шав,
Дар чаҳон аз ман нишон шав,
Достон шав,
Достон шав!

Ганци шаҳворам ту бошӣ,
Бахти бедорам ту бошӣ,
Дар чаҳони номдорон
Номбардорам ту бошӣ.

Тифли гиръёнам калон шав,
Чойгири рафтагон шав!

Ахтари тобони модар,
Мӯҳраи паймони модар,
Ҳосили худкоҳии дил,
Давлату даврони модар —

Тифли гиръёнам калон шав,
Вориси озодагон шав!

Кӯдаки ширину лоло,
Кӯдаки маъсуму зебо,
Дастовезам ту бошӣ
Баҳри фардо, баҳри дуньё.

Тифли гиръёнам, калон шав,
Ифтихори сад чаҳон шав,
Достон шав,
Достон шав!

РУБОЙ ВА ДУБАЙТИҲО

Бар мадфани модарам чу гул бигзорам,
Ман мӯи сафеди хешро бишморам.
Чун панҷаи хуршед сарам сила кунад,
Аз панҷаи нарми модарам ёд орам.

Ёрон ҳама ҷо, вале Ватан дар як ҷост,
Ҳар санги Ватан мисоли ҳайкал зебост,
Олам ҳама ҷо азиз, лекин бар ман
Модар яктост, Тоҷикистон яктост.

Як мушт зи хоки модари хушназарам,
Мушти дигаре зи хоки поки падарам.
Чун ҳадъяи вопасинашон бар фарзанд,
Резед ба гӯри ман, чу ман даргузарам.

Модар, модаро, ту ибтидоям будӣ,
Ҳам қимати қомати расоям будӣ.

З-аввал ту намезодӣ, намемурдам ман,
Гӯё ки ту низ интиҳоям будӣ.

Модар, модаро! Шири сафедам додӣ,
Дуньё баумедасту умедам додӣ.
То бар сари ман чӣ ояд аз бешу камӣ,
Ту дар сари гаҳвора навидам додӣ.

* * *

Аё модар, мадори ман ту будӣ,
Гули аввалбахори ман ту будӣ.

Нахушқад чашмаи шеърӯ сурудам,
Зи бас сарчашмадори ман ту будӣ.

Аё модар, ба қурбони ту мирам,
Чу мӯҳри меҳру паймони ту мирам.
Қаҳон пурмакру дастон аст, бигзор,
Ки ман дар рӯи дастони ту мирам.

Сиришти ман, ниҳоди ман ту будӣ,
Сафои бомдоди ман ту будӣ.

Аё модар, ба он сон бесаводӣ
Нахустин устоди ман ту будӣ.

Ту хушбахти зи қисмат, хоҳари ман?
Сарафрозӣ дар олам, додари ман?
Замин то осмон розиям аз ту,
Ту аз ман розӣ рафтӣ, модари ман?

Чаҳонсозу' чаҳонорой, эй зан,
Сутуни гунбади миной, эй зан.
На танҳо қалъаи дилҳой, эй зан,
Ки ҳатто қалъаи дуньёӣ, эй зан!

Дилам хоҳад равам бар кӯи модар,
Вучудам пур шавад аз бӯи модар,
Тамоми рӯи дуньёро бигаштам,
Надидам рӯи хуш чуз рӯи модар.

Сари гӯри ту биншастам даме чанд,
Бигристам зи андӯху ғаме чанд.
Зи санги сарди болои мазорат
Бипурсидам: баҳои одамӣ чанд?

Дареғо, модари пирам, дареғо,
Чароғи бахту такдирам, дареғо.
Ту будӣ бар сарам, будам фалакгир,
Кунун бе ту замингирам, дареғо.

Туй пирам, туй тадбири пирам,
Дуоям кун, дуоятро бигирам.
Намемири ту, эй модар, агар ман
Барои модари миллат бимирам!

* * *

Дару девори чаҳон худ дару девори зан аст,
Кори дуньё ҳама дар пайравии кори зан аст.

Нест чуз бори хас он бор,
ки мардон бикашанд,
Ғами дуньёи наву кӯҳна ҳама бори зан аст.

Эй ки дидори чаҳон дидаву бархурдорӣ,
Дон, ки дидори чаҳон лаззати дидори зан аст.

Рӯз аз хандаи ӯ равшани гирад то шом,
Моҳи шаб шӯълае аз дидаи бедори зан аст.

Осмонро набувад он ҳама рафъат,
ки варост,
Гулу гулзори замин як гули рухсори зан аст.

Бипазад з-оташи ишқаш на ҳама ошиқи хом,
На ҳама марди харидор сазовори зан аст.

Гар равад зери замин ё ба фалак хайма занад,
Ҳар кучо марди бузургест, гирифтори зан аст.

ТУ ОЗОДӢ МАГАР, ЭӢ ЗАН?

Ту озодӣ магар, эӣ зан?
Зи худ шодӣ магар, эӣ зан?
Туро озод кард Ӯктабр
Зи банди чаҳлу зулму чабр,
Вале аз зулм вораста,
Шудӣ озоди вобаста.

Асири осмонӣ ту.
Асири бадсиголиҳои пайдову ниҳонӣ ту.
Асири тӯҳмату бӯҳтон,
Асири ҳирси номардон,
Асири таъну зӯъму рашки худхоҳону худкомон,
Асири ҳукми шавҳарҳо,
Асири хонаву дарҳо,
Асири нафси бедардону болинҳову бистарҳо,
Асири дину имону худоҳову паямбарҳо,
Асири расму одатҳо,
Асири фарзу суннатҳо.

Асири қолаби ахлоқу найрангу чаҳолатҳо,
Асири хонабандӣ ту,
Асири макру фанди ту,
Асири фахру нози мардҳои худписандӣ ту.

Тӯӣ якумр обастан,
Тӯӣ озоди побаста.
Тӯӣ обагани «фардо»
Вале «фардо»-и ту имрӯз мемирад,
Надида рӯз мемирад.
Ту чун ҳар сол шаш милён кунӣ исқот,
Чӣ сон афзоядат авлод?
Агарчи зодагони ту барои рӯзгори саъду бобарганд,
Вале, афсӯс, аглаб тӯъмаи марганд...

Плони кори ту ҳар рӯз афзояд,
Чӣ сон захдони ту «фаҳри замон» зояд,
Чӣ гуна қаҳрамон зояд?
Нишони қаҳрамонмодар ба рӯи сина дорӣ ту,
Чаҳони қаҳрамонмодар надорӣ ту!

Миёни радаи бадбӯи танбоку
Зи худ мепурсӣ «фардо» ку?
Чу мемиранд фарзандони масмумат,
Чу мемиранд дар захдони ту тифлони маъсумат.

Миёни пунбазорон

Ба дӯшат тубра мегардӣ ба сони хонабардӯшон.

Вале дарди миёнатро

Кучо ҳис мекунанд он пунбадаргӯшон?

Чӣ дуньёе, намедонам,

Ки аввал обҳои софро бар пунбаҳо бидҳанд,

Сипас бошад насиби ту пасоби захролуда.

Валекин боз бешармона мегӯянд:

Ҳалолат бод, эй озодаи даврон, бизан қанд...

Миёни чӯяи пахта,

Ки ҳатто шери нарро мекунад ахта,

Нафасгардонӣ аз «дору»

Дилат меларзад аз сакта.

Зи «тиллои сафед» эй бас шуда бахтат сиёҳ, афсӯс,

Зи «тиллои сафед»-ат нест як перохани олампадох,

афсӯс.

Дар айёме, ки бояд худкушӣ кард,

Ту гоҳо худкушӣ ҳам мекуни, дардо!

Дар он аҳде, ки бояд даъвии модархудӣ кард,

Ту бунъеди чаҳонро мекани, дардо!

Дар он давре, ки оинаш худафрӯзист,

Худафрӯзит худсӯзист.

Туй сарманшай хилқат,
Туй сатват, туй нузхат.
Шавӣ озод то аз нав,
Чаҳонро бояд аз нав кард!

Бибояд инқилобе боз
Дар фикру шуури мо.
Бибояд инқилобе боз
Дар мазмуни умри мо.
Бибояд инқилобе боз
Андар ишқи кӯри мо!

Ба ин зудӣ
Туро озод бояд кард аз ин турфа озодӣ —
Зи меҳнатҳои озодӣ,
Зи миннатҳои озодӣ!

СУОЛ АЗ МОДАРИ ТОЧИК

Модари тоҷики ман,
Эй модари бисъёрфарзанд,
Дар мақоми аввалӣ дар силки зодан,
Дар мақоми аввалӣ ҳам низ дар фарзанд мурдан.

Зоданат оё барои оҳу афғон кардан аст?
Зоданат оё барои доғи қисмат бурдан аст?
Зоданат оё барои хешро афсурдан аст?
Зоданат оё барои мурдан аст?

Шод будам ман агар
Кӯдаконат аз туфулият ба улвиёт расанд.
Шод будам ман агар
Кӯдаконат то ба мурдан бар абадиёт расанд.

Чашм накшуда ба рӯи ин ҷаҳон
Чашм мепӯшанд бар рӯи ҷаҳон...

Зодани одам агар иди ҷаҳон нест,
Пас ҷаҳон чист?
Пас ҷаҳон нест!
Ё ҷаҳони одамон нест!!!

* * *

Замину осмони ман туй модар, туй модар,
Ҷаҳони бекарони ман туй модар, туй модар.

Дар ин дунё, ки бераҳмиву бемехрист бунёдаш.
Ягона меҳрубони ман туй модар, туй модар.

Диламро дар ҷаҳон ҷуз ту касе беҳтар намедонад,
Беҳин ҳамдостони ман туй модар, туй модар.

Зи рӯят нур меборад ба рӯи зиндагониям,
Чароғи дудмони ман туй модар, туй модар.

Забони мардумӣ омӯхти, на дарси сарфу нахв,
Ҷам устои забони ман туй модар, туй модар.

Гарам шоир намезодӣ, кучо ман шеър мегуфтам?
Ҷазалҳои равони ман туй модар, туй модар.

Суруди аввалини ман, суруди охирини ман,
Суруди ҷовидони ман туй модар, туй модар.

Модари хушназарам, ҳар назарам ҳадьяи туст,
Асаре дорам агар, он асарам ҳадьяи туст.

Дар фазои абадиёт пай парвози дароз
Модари муштипарам, болу парам ҳадьяи туст.

Ҳоксории ту он қадр маро кард баланд,
Ки ҳама қудрати кайҳонгузарам ҳадьяи туст.

Дар раҳи ман ҳама дам дидаи тар доштаӣ,
Ки аз он дидаи ту шеъри тарам ҳадьяи туст.

Акли ту кӯтах агар гуфт касе, кӯтахӣ кард,
Чун тақопӯи раҳи дуртарам ҳадьяи туст.

Аҷаб ин аст, ки занро ҳама хонанд заиф,
Бо заифит ҳама карру фарам ҳадьи туст.

Пошикаста ҳама гӯянд зану модарро,
Ман гувоҳам, ки зи по то ба сарам ҳадьяи туст.

Офаридӣ ту маро то зи ҷаҳон баҳра барам
Баҳра бурдан зи ҳама баҳру барам ҳадьяи туст.

Ман ба ҷои туям, эй модари барҷомонда,
Дидаи равшани фардонигарам ҳадьяи туст.

* * *

Бо ду чашми хирабин нури кӯхистон, модарам,
Шӯълае аз оташи оташпарастон, модарам.

Мавчи мӯҳои сафедат аз сафедии дил аст,
Бо ҳама пажмурдагӣ сомони бӯстон, модарам.

Рӯзу шаб хобат намеояд зи сӯзишҳои дил
Дар ғами ман кӯчахандон, хонагирӣён, модарам.

Бингарӣ ҳар бор бар гаҳвораи холии ман,
Ёд ори аз ману ризқи парешон, модарам.

Аз заминларза сутуни хонаат таркидааст,
Эй сутуни рӯзгори nobасомон, модарам.

Як асо бори ғами пирит натвонад кашид,
Эй сабурият фузун аз сангу сандон, модарам,

Сӯи лаб nobурда, нон аз дасти ларзонат фитад,
Боз ҳастӣ бо ачал дасту гиребон, модарам...

* * *

Будӣ дуньёи ману рафтӣ зи дуньё, модарам,
Ман бурун аз хоку ту дар хок танҳо, модарам.

Аз канорат то шудам маҳрум дар айёми гул,
Шуд канорам аз сиришки шӯр дарьё, модарам.

Дар баҳоре, ки табиат чун чавонӣ хандарӯст,
Гирьяруям аз ғамат дар боғи гулҳо, модарам.

Дар чавонӣ дасти шафқат аз сарам бардошти,
Бекасам бигзошти дар роҳи фардо, модарам.

Рӯхарошон сохтӣ, гесӯпарешон сохтӣ,
Қоматам кардӣ дуто, эй ганчи якто, модарам.

Меҳрубониҳои дуньё бо ту зери хок рафт,
Кас наёзад сӯи ман дасти тасалло, модарам.

Пасту болои ҷаҳон болои ҳам ғам медиҳад,
Бо ту яксон менамуд ин пасту боло, модарам.

Ҳамчу гӯри ту дилам аз орзуҳо сард шуд,
Эй ҷаҳони соддаи ишқу таманно, модарам.

Зуд рафтӣ, зуд рафтӣ аз ҷаҳони ношикеб,
Ношикебо модарам, эй ношикебо, модарам.

Рафт дар тобути ту ҳам буд, ҳам нобуди ман,
Воалам аз дасти дуньёи фиребо модарам.

Бурдӣ аз лаб хандаам, эй шӯълаи ояндаам,
Водареғо модарам, сад водареғо модарам!

* * *

Ба кӯи охират рафтӣ, сари кӯи ту менолам,
Ҳама сӯи худо ноланд, ман сӯи ту менолам.

Ту дар зери заминӣ, бе туам рӯи замин холист,
Ба рӯи ин замин дар ҳасрати рӯи ту менолам.

Ду дастат бо ҳама раъша мададгори ҳаётам буд,
Ба ёди дасти ларзону мададчӯи ту менолам.

Чӣ суд аз кӯҳи Чилмеҳроб¹ бе меҳроби абрӯят,
Ман аз маҳрумии меҳроби абрӯи ту менолам.

Зи кӯҳи Осиё² гар нолаҳои обшор ояд,
Фузун аз ӯ чу фарзанди ғазалгӯи ту менолам.

Такопӯ кардӣ баҳри ман тамоми умр роҳи бахт,
Ман акнун рӯзу шаб андар такопӯи ту менолам.

Зи ман шоиртаре будӣ, ки лафзи нобам омӯхтӣ,
Ба ёди он ҳама алфози матбӯи ту менолам.

Ало модар, пиҳил кун шири покатро, ки то ҳастам,
Ҳама сӯи худо ноланд, ман сӯи ту менолам.

^{1 2} — номи кӯхҳо дар зодгоҳи гӯянда

* * *

Ниҳодам дастан гул ин саҳар рӯи мазори ту,
Гуле аз орзуҳои ҷавонию баҳори ту.

Намегунҷад ягон дар гӯшаи хобу хаёли ман,
Ки ин оромгоҳи тусту хатми рӯзгори ту.

Қарореро намедонистӣ дар рӯи замин умре,
Чӣ сон дар зери хок осуд ҷони беқарори ту?

Чӣ дуньёе, ҳамин дирӯз бар ман фотиҳа додӣ,
Ки ҳар ҷое равам, бошам ба ҷои ёдгори ту.

Кунун имрӯз гӯратро зиёрат мекунам, модар,
Агарчи нест дигар дар раҳам чашмони ҷори ту.

Ба пой турбатат биншаста ҷӯи ашк сар додам,
Ки рӯяд сабзаву гул бар мазори хоксори ту.

Бихондам сурае ҳам то ки бошад шод арвоҳат,
Ки шояд бишнавад оҳи маро парвардигори ту.

Ту азбаски малак будӣ дар ин дуньё, дар он дуньё
Худо омурзгори ту, малоик низ ёри ту.

Ту бо пурсандаҳо он ҷо мадуро кун барои ман
Ба уммеде, ки оям низ рӯзе бар канори ту...

* * *

Модарам бо дарди худ шому сабо гап мезадӣ,
Зери лаб гап мезадӣ, бо сад дуо гап мезадӣ.

Гирья мекардӣ ниҳон дар пушти девори алам,
Бо алам аз марги хешу ақрабо гап мезадӣ.

Камсухан будӣ, вале то пур бубинӣ бахташон
Баҳри фарзандон паи радди бало гап мезадӣ.

Тоза мекардӣ барои хеш роҳи охират,
Рӯ ба кӯи охират бо илтиҷо гап мезадӣ.

Нимаҷону ниматан мерафтӣ сӯи ломакон,
Бо макони охиринат бесадо гап мезадӣ.

Дар танат хушкида буд завқи тапишҳо, лек боз
Бо умеди зиндагӣ бо зиндаҳо гап мезадӣ.

Шири покат буд позаҳри ҳама носурҳо,
Боз ҳам аз дарди дарди бедаво гап мезадӣ.

Пеши худ то хол ҳайронам, ки бо лабҳои хушк
Худ ба худ гап мезадӣ ё бо худо гап мезадӣ...

Модарам, бо ташнаҷони ёд меорам туро,
Модарам, бо дилгарони ёд меорам туро.

Дар муҳити ҳамзабонони забонгумкардагон
Чун наёбам ҳамзабонӣ, ёд меорам туро.

Чун ту ҳам бигзаштиву умри ҷавонӣ ҳам гузашт,
Ҳамчу даврони ҷавонӣ ёд меорам туро.

Дар ҷаҳони танги кӯҳистон гузаштӣ аз ҷаҳон,
Дар сафарҳои ҷаҳонӣ ёд меорам туро.

Ҳар гаҳе дар худ фурӯ монам ва ё худ лаҳзае
Сахт гирад зиндагонӣ, ёд меорам туро.

Ёд меорам туро чун ёди ту ёди ман аст,
Чун ту асли асли ҷонӣ, ёд меорам туро.

То ту будӣ, модарам,
Хона пур буд.
Сад чаҳон аз ҳикмати пирона пур буд.
То ту будӣ,

модарам,

Мурғи диламро
Ошьёни меҳр з-обу дона пур буд.

То ту будӣ,
Ман ҷавони комрон будам.
Биниёз аз буду нобуди чаҳон будам.
То ту будӣ, дӯстон ғамхор буданд,
Зиндагӣ осону раҳҳояш ҳама ҳамвор буданд.

Дасти ту то бар сарам буд,
Будам эман аз қазои осмонӣ.
Ҷои дасти ту кунун,

эй модарам,

Осмон афтода гӯӣ бар сарам.

Эй шигифто!
Ин тазоди зиндагонист-
Ту маро зодӣ,
Туро ман гӯр кардам.
Ту маро пайванд кардӣ бо чаҳони обу гил,
Ман туро бар хоки бепарво супурдам...

Алвидоъ, модар!
Ба шират розӣ шав!

Зиндагии ман агарчи аз каму ғам эман аст,
Баъди ту мебинам онро бешукӯхӯ бефурӯғ,

Гӯиё

Марги ту огози пири ман аст...

МОДАРАМ, ЭЙ МОДАРИ ДУНЪЕНАДИДА

Рӯзҳои шоду беосебамон буд.

Як дарахти себамон буд.

Зери боли шохҳояш

ҷойгоҳи хобамон буд,

Нонамон буд, обамон буд.

Модарам дар ҳота мегашт,

Хушқаду озода мегашт.

Аз таҳи рӯмоли гардӣ

Миларо сар дода мегашт.

Як дарахти тутамон буд,

Моядори будамон буд.

Донамон буд бо ҳама бедонагӣ,

Шиннияш¹ сармоядори қутамон буд.

¹Шиннӣ — ширинии тут

Модарам тут хушк мекард,
Баҳри кирмак барг мечид.
Чони мо ҳам барги ларзон буд,
Чони моро аз даҳони марг мечид.

Кулии пургандуме ҳам доштем,
Раиғу рӯи мардумӣ ҳам доштем.
Нони рӯи хонамон буд,
Хунамон буд, чонамон буд.

Модарам чанголи мекард,
Қай заифиноли мекард?
То ки мо бошем ҳамболи замона,
Бо замон ҳамболи мекард.

Чашмае болон деҳ буд,
Гӯиё Мавлон деҳ буд.
Пурсахотар аз ҳама даръёи олам,
Давлату дунъёи деҳ буд.

Модарам з-он чашма меовард об,
Рӯи моро ҳар саҳар мешуст.
Гӯӣ бо нури сабоҳӣ
Баҳри фардон башар мешуст...

Модарам, эй модари покизачон, дигар чӣ гӯям?
То кунун з-он оби чашма тозарӯям.
Тозарӯ дар пеши ту, дар пеши фардо,
Тозарӯю тозадил дар пеши дуньё...

Ҳар гаҳе бар зодгоҳам раҳ бигирам,
Дар сари хоки ту мехоҳам бимирам.
Модарам, эй модари дуньёнадида,
Мисли ту покизадил дуньё надида!

РОҲНИШИН

Дар сари роҳ аст гӯрат, модари ғамкуштаи ман,
Шеъри дарду охи чонам, байти хуноғуштаи ман.

Бигзаранд аз паҳлӯи ту мардумон
Гоҳ боло, гоҳ поён,
Гаҳ савора, гаҳ пиёда
Бо тақопӯи зиёда.

Он яке омин кунад сӯи мазорат,
Модараш гуфтӣ ки бошад ҳамчаворат.
Дигаре парвои сад маҳшар надорад,
Гӯиё модар надорад...

Он яке гардунааш гардуннавард аст,
Сар ба гардун судааст.
Дигаре байни замину осмон
Будаи нобуда аст.

Бигзарад аз паҳлӯи ту
Ҳар касе, ки беҳабар аз захми носури дил аст.
Беҳабар аз он, ки гӯрат гӯри як мушт устухон нест,
Гӯри ту гӯри тапишҳо.

гӯри ту гӯри Дил аст...

Ҳар гаҳе оям тавофи хоки ту,
Чашмҳоят аз даруни гӯр сӯям бингаранд.
Хонда печонхатти ожанги ҷабин,
Аз ҷаҳон суду зиёнам бишмаранд.

Чашм пӯшидӣ агар аз зиндагонӣ
Сӯи ман боз аст чашми интизорат.
Сӯи ман гирьёну пазмон боз бошад
Чашми чорат аз мазорат...

Модари ғамкуштаи ман, гарчи дар зери заминӣ,
Боз ҳам дар зери гардун роҳпою раҳнишинӣ...

ДАР САРИ ГҶР

Тӯи фарзандони худ ноида рафтӣ, модарам,
Донаи барчошро ноида рафтӣ, модарам.
Пеш-пешӣ наварӯсу дастан машъал ба даст
Шодмон, пирина норақсида рафтӣ, модарам.

Ном мемондӣ ба ниат бар ҳама навзодҳо,
Рахт меоростӣ дар тӯи навдомодҳо.
Тоҷи тиллоӣ арӯсонро ту мебасти мудом,
Атр меомехтӣ бар накҳати гулбодҳо.

Дар раҳи фарзандҳо обу адо гаштӣ ба меҳр,
Дар ҷидоли модарӣ бо ҷон фида гаштӣ ба меҳр.
Ту сиришти меҳру ишқу зиндагӣ будию боз
Оқибат аз зиндагонӣ ҳам ҷудо гаштӣ ба меҳр.

Беғулу гулдаста мактабхона мебурдӣ маро,
Дошта аз дасти ман, шодона мебурдӣ маро.

Баъди мактаб то дили шаб бо забони шаккарин
Бар чаҳони қиссаю афсона мебурдӣ маро.

Хотирам дарди дили пирунаи ту мебарад,
Як чаҳони қиссаю афсонаи ту мебарад.
Ту дигар бар хонаи ман худ намеоӣ, вале
Бандагӣ охир маро бар хонаи ту мебарад.

Атласи рангинкамон пероҳанат ёд оварад,
Тундар аз фаръёдату аз шеванат ёд оварад.
Занги мактаб ҳар саҳар чун занги субҳи баччагӣ
Аз маро то пеши мактаб бурданат ёд оварад.

Бориши борон зи ашки дидаат ёд оварад,
Баргзерон аз гули ночидаат ёд оварад.
Офтоби кӯри зери абр дар фасли баҳор
Як-як аз рӯзи хуши ноцидаат ёд оварад.

Модарам, имрӯз бо Модар-замин якто шудӣ,
Бо замин, бо чархи гардон ҳамраҳу ҳампо шудӣ.
Бӯи ашку бӯи доғи сина дорад мадфанат,
Гарчи худ бо ашку доғи сина нопаёдо шудӣ.

Дидагони хирабину ашкборат — зиндагист.
Раъшаи дастони хушку бемадорат — зиндагист.

Омадї танхою танхо рафтї аз дуньє, вале
Тору пуди бошу буду ёдгорат — зиндагист!

Зиндагии шоирона аз ту мероси ман аст,
Ин замину ин замона аз ту мероси ман аст.
Дар деҳи танге агарчи халқ кардї ту маро,
Ин ҷаҳони бекарона аз ту мероси ман аст.

Гарчи аз он ҳавлии деворбаста рафтаї,
Дар дилу дар дидаю дар хотири ман зиндаї.
Дигар аз дарбачча сар берун наёзї сӯи ман,
Лек дар даргоҳи ҷони шокири ман зиндаї.

Зиндаї, эй модари ошуфтаҷонам, зиндаї,
Дар равонам, дар ғазалҳои равонам зиндаї.
То мани аз шири покат покбозу покҷон
Зинда дар байни замину осмонам, зиндаї.

Қист розї буд аз дуньёву меҳнатҳои он,
То ту розї хуспї андар синаи сарди замин?
Меҳӯрад гарчи заминат, меҳӯрад беэтибор,
Ҳамчу модар мекашї андар замин дарди замин.

Дастҳоят берун аз хоканд сӯи офтоб,
Чашмҳоят боз бо ҳасрат ба рӯи офтоб.

Шишаро бар чашмҳои обрав бигзошта,
Мебароӣ гӯиё бар чустучӯи офтоб.

Мебароӣ пешвозам синакӯбон, модарам,
Бесиришку бесадо гирьёну хандон, модарам.
Мебароӣ бар гуселам то сари роҳи калон,
Аз қафо бо сад хаёле дастафшон, модарам.

Модари хушбахту бадбахтам, замин ёри ту бод!
Гирдгардон рӯҳбони покрафтори ту бод!
Пайраҳе, ки бар мазори хоксорат мебарад,
Пойгоҳи зодагони номбардори ту бод!

ХАЗОН

Хазон мерӯфтӣ он рӯз, эй модар,
Хазон мерӯфтӣ аз пешгоҳи кулбаи фартут.
Хазони умр аз ақзои ту мерехт,
Хазон мерӯфтӣ...
Гарчи хазонрези ҳаётат буд.

Хазонҳо рӯи роҳ афтода буданд —
Хазонҳои дарахтони ҳаёти дастпарвардат.
Ту мерӯфтӣ хазонҳорову гӯи беҳабар будӣ
Зи рангу рӯи монанди хазон зардат.
Хазонҳо зери по афтода буданд.

Хазон мерӯфтӣ бо шохчоруби хазонрубӣ,
Вале аз дасти ногирои ту чорӯб меафтод.
Зи бедоди фалак, эй модари қон, сад фиғону дод,
Забонам очизу гуфтан наметонам,
Хазони умрро руфтан наметонам...

ГУНБАДИ САБЗИ МАЗОРИ МОДАРАМ

Дар баҳорон бо ҳазорон мавчи сабз —
Гунбади сабзи мазори модарам,
Зери боми гунбади ҳафт осмон
Ҳар кучо бошам, туро ёд оварам.

Ёд орад майсаҳои сабзи ту
Аз чавониҳои сабзи модарам.
Пеши дидорам падид ояд ҳама
Зиндагониҳои сабзи модарам.

Сабз андар сабз мебинам туро,
Ҳоки сабзи модари сабзинаам.
Сабзаи армони сабзи модарам
Сабз хоҳад буд андар синаам.

Модарам, дар ҳоки тар хобидай,
Зинда ҳастӣ лек андар шеъри ман.

Аз тамоми зиндаҳо сарзиндатар,
Пири ман, имони ман, тадбири ман.

Сабзаҳои хоки ту нарму таранд
Мисли кулли орзуи модарон.
Кош дунъи пур аз чангу чидол
Рӯй орад, рӯй сӯи модарон.

Кошки сайёраи сабзи замин
Сабз монад чун рухи пурнури ту.
Сабз агар монад замин дар чор фасл,
Сабз монад сабзаҳои гӯри ту.

Модарам, модар-замин ларзад гаҳе,
Ларзаи хоки ту меояд ба ёд.
Роҳати рӯҳ аст агар хоки лаҳад,
Рӯҳи ту дар хок нороҳат мабод!

КАТИБАЕ ДАР ПУШТИ ВОПАСИН АКСИ
МОДАРАМ, КИ МУҲИДДИН ОЛИМПУР
БАРДОШТААСТ

Қиблагоҳам!

Модари олампаноҳам!

Дастҳо дар пеши бар
дар пеши дар

истодасти ханӯз.

Аз дару даргоҳи ман харчанд рафтӣ зери хок,

Ҳамчунон тимсоли меҳру эътиқодасти ханӯз.

Пеши дар истодаӣ, эй модари чашминтизорам,

Эй сари сабзам, умеди зиндаам, субҳи баҳорам.

Пеши дар истодаӣ гӯё саропо зиндаӣ,

Бо ҳамон наззорай,

бо ҳамон лабхандаӣ.

Модароне будаанд афзун дар олам-

тифлаконе зодаанд.

Лек волотар зи модар будай,

Будай ҳам модару ҳам офаринанда,

Баски бо навзод тавъам шоире ҳам зодай,
Шоире дилдодае, озодае.

Маншай шеъри сафедам буда аз шири сафедат,
Модарам, баски сафедиҳо хама
аз орзуҳои сафеди туст.

Одаи гар орзуи зиндагӣ дорад,
Зиндагонӣ гар умеди боз ҳам пояндагӣ дорад,
Пояш бар орзую бар умеди туст.

Қиблагоҳам!
Модари олампаноҳам!
Рафтаи гарчи зи дуньёи дудар,
Дар сарат қарси сафед,
Дар рухат нури умед,
Дастҳо дар пеши бар
дар пеши дар истодаӣ.

Пеши дар истодаӣ,
Гуё бар пешвози меҳмон омодаӣ.
Гуё дар остона,
Интизорӣ ҷовидона
Ҳам маро,
Ҳам аз тамоми рӯи дуньё
меҳмонҳои маро...

ҲАСРАТ

Ту дигар ба пешвозам дами дар намебароӣ,
Ту дигар ба лаҳҷаи худ бари ман намесароӣ:
«Писари азизам омад,
Писари ғазалнависам омад».

Ту дигар наметавонӣ, ки миёни пиразанҳо
Зи ман ифтихор сози ба ҳазору як таманно:
«Писари азизам омад,
Писари ғазалнависам омад».

Ту дигар фирор кардӣ ба ҷаҳони сарду хомӯн
Ту дигар намекушӣ ба наберагонат оғӯш,
Ки диҳӣ дуои иқбол,
Ки бубахшӣ неруи пару бол.

Зи канори хок будӣ, ба канори хок рафтӣ,
Зи деҳи Мазор будӣ, ба мазори пок рафтӣ,

Ту кучой, модари чон,
паси дар намебарой,
Ва дигар ба шеваи худ
бари ман намесарой:
«Писари азизам омад,
Писари ғазалнависам омад...»

МУНДАРИЧА

Қасидаи модар	5
Ба модарам	9
Нону насиб	14
Фарзандон	17
Модар	21
Қарз	24
Дар шаби борон	28
Ҷомаи гадоӣ	32
Дар қиёси гӯри мардон пештар	34
Чордари	36
Муноҷот ба модар	39
Ту монанди замин танҳой, модар	42
Волотар аз ҳама	45
Дар он соат, ки дилгирам, кучой, модари пирам	47
Чавҳари ҳастӣ	49
Насиҳати модар	50
Домони модар	51
Ҳаққи модарӣ	52

Зинда бошад модари гулпарварат	55
Чу аз модар ба дунъё омадам ман	57
Шеър гуфтам ба ҳаққи ту, модар	58
Дилам парвоз меҳоҳад	60
Модари бечора	65
Суруди модар	67
Рубоӣ ва дубайтиҳо	69
Аё модар, модари ман ту будӣ	71
Дару девори ҷаҳон худ дару девори зан аст	73
Ту озодӣ магар, эй зан?	75
Суол аз модари тоҷик	80
Замину осмони ман туй, модар, туй, модар	81
Модари хушназарам, ҳар назарам ҳадъяи туст	82
Бо ду ҷашми хирабин нури кӯҳистон модарам	83
Ба кӯи охират рафтӣ, сари кӯи ту менолам	85
Ниҳодам дастаи гул ин саҳар рӯи мазори ту	86
Модарам, бо дарди худ шому сабо гап мезадӣ	87
Модарам, бо ташнаҷонӣ ёд меорам туро	88
То ту будӣ, модарам	89
Модарам, эй модари дунъёнадида	91
Роҳнишин	94
Дар сари гӯр	97
Ҳазон	101
Гунбади сабзи мазори модарам	102
Катибае дар пушти вопасин акси модарам, ки Мухиддин Олимпур бардоштааст	103
Ҳасрат	104

Лоик.

Л 70 «Дасти дуои модар»: Силсилаи шеърҳо (Барои наврасон ва ҷавонон). Душанбе, «Адиб», 1990, 112 саҳ.

Мавриде фарзандон пушти умуре ё ҳадафе сафар доранд, модарон аз акибашон мебароянд то хеле роҳ, сипас дасти дуо ба сӯи осмон бардошта, роҳи сафед металабанд. Шоири номдор, дорандаи ҷоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи Рӯдакӣ — Лоик Шералӣ китобашро «Дасти дуои модар» унвон дода, ки қариб дар ҳар пораи он ҳамин мазмун ҳис мегардад.

Лоик

ББК 84 Тадж. 7—5

«Слово о матери».

4803540202—158

Л ————— 151—90

М 503(12)—90

ISBN 5-8362-0336-9